

[Subscribe](#)[Share](#)[Past Issues](#)[Translate](#)[Ukoliko se bilten ne prikazuje ispravno, molimo Vas kliknite OVDE](#)

TIM
ZA SOCIJALNO UKLJUČIVANJE I
SMANJENJE SIROMAŠTVA
SOCIAL INCLUSION AND POVERTY REDUCTION UNIT

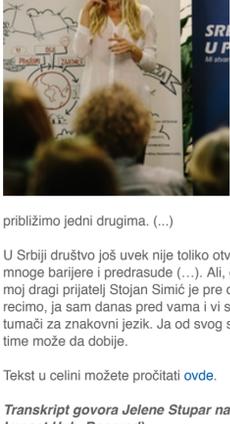

43. BILTEN

O SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU I SMANJENJU SIROMAŠTVA

UVODNIK

Treba srušiti zid u komunikaciji između sveta gluhih i sveta čujućih

(...) Često me čujući ljudi pitaju kako ja, kao gluva osoba, putujem i kako se snalazim na tim putovanjima. Ja volim da putujem. (...) Recimo, kad sam stigla u Ameriku, na aerodromu su mi izgubili kofer. Pokušala sam da pridem nekome od zaposlenih, naišla sam na jednu službenicu i obratila sam joj se, a ona mi je rekla: "A, ja znam znakovni jezik." Znala je američki znakovni jezik i nas dve smo veoma lako iskominicirale, što je za mene bio snažan utisak. To mi se nije desilo samo na aerodromu, već i u prodavnicama, restoranima... Srela sam mnogo ljudi koji su rekli da znaju američki znakovni jezik ili da ga upravo uče. Toga u Srbiji nema, ovde znakovni jezik tek počinje da se promovise i širi i ne poznaje ga mnogo ljudi.

Ali, čak i ako ne znate znakovni jezik, nemojte dozvoliti da vas to spreči da pridete i komunicirate sa nekom gluvom osobom! Na primer, ja čitam sa usana i možemo tako da komuniciramo. Možemo i da se dopisujemo na papiru ili putem mobilnih telefona. Vremenom biste se verovatno navikli na moj glas i artikulaciju, naučili biste poneki znak i tokom vremena bismo sve lakše komunicirali. Najvažnije je da se taj zid u komunikaciji između sveta gluhih i sveta čujućih sruši i da se povežemo, da se

približno jedni drugima. (...)

U Srbiji društvo još uvek nije toliko otvoreno i ne zna šta sve gluve osobe mogu, zbog čega one nailaze na mnoge barijere i predrasude (...). Ali, gluva osoba može sve što i čujuća osoba, osim da čuje. Na primer, moj dragi prijatelj Stojan Simić je pre dva decenja dobio nagradu Udruženja baletskih umetnika Srbije. Ili, recimo, ja sam danas pred vama i vi slušate moju prezentaciju zahvaljujući tome što su angažovani tumači za znakovni jezik. Ja od svog sna neću odustati (...), a društvo bi možda moglo da se zapita šta time može da dobije.

Tekst u celini možete pročitati [ovde](#).

Transkript govora Jelenke Stupar na 37. Beogradskom Ignite-u "Uključiti se br. 4" (25. oktobar 2016, Impact Hub, Beograd)

VESTI

Ekonomski razvoj i zapošljavanje

- "Jaki mladi" - karijerni centar za mlade u riziku
- Poziv za VI generaciju polaznika Inkluzivne akademije
- Značaj preduzetništva u kreiranju inkluzivnog društva – Tribina u okviru projekta Social Impact Award
- Kampanja „Kreiraj život“, namenjena preduzetnicima i MSP

Socijalna zaštita i zdravlje

- Potpisani ugovori o namenskim transferima iz oblasti socijalne zaštite
- EU i Švajcarska finansiraju završetak izgradnje Centra za dijalizu u Lebanu
- Počela da radi evropska platforma za retke bolesti

Obrazovanje

- Formirana Asocijacija roditelja i nastavnika Srbije
- Objavljena publikacija „Kako do kvalitetne dopunske nastave – oslonci za unapređenje i primeri dobre prakse“
- Objavljena brošura „Škola za početnike“
- Projekat REF za povezivanje završetka srednje škole s obukom za Rome koji ulaze na tržište rada

Osetljive grupe i ljudska prava

- Osnovano Koordinaciono telo za socijalno uključivanje Roma i Romkinja
- Izveštaj Poverenice za zaštitu ravnopravnosti za 2016. godinu
- Izveštaj Zaštitnika građana za 2016. godinu
- Postavljeno 17 stalnih sudskih tumača znakovnog jezika za gluva lica
- Konferencija „Jačanje političkog učešća osoba sa invaliditetom u Srbiji“

EU integracije

- Održana debata o Akcionom planu za ostvarivanje prava nacionalnih manjina
- Srbija se priključuje Evropskoj alijansi za prakse
- Evropska unija doprinosi sprečavanju poplava u Surčinu
- Uz podršku EU i Švajcarske počelo renoviranje Doma kulture u Babušnici

Vesti iz EU

- Šefovi država i vlada zemalja EU u Rimu usvojili Deklaraciju o budućnosti Unije
- Evropski socijalni fond slavi 60 godina postojanja
- Počeo izlazak Britanije iz EU
- Prva evropska institucija za mikrofinansiranje sertifikovana prema Evropskom kodeksu dobrog ponašanja
- Norveška: Unapređenje rodne ravnosti na upravnim pozicijama

AKTIVNOSTI TIMA

Javni poziv za mentorsku podršku u pripremi koncepta za konkurs „Unapređenje životnih uslova IRL i povratnika/ca u procesu readmisije u Srbiji i podrška za održiv povratak na Kosovo“

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije želi da pruži mentorsku i savetodavnu podršku lokalnim samoupravama i udruženjima građana (sa sedištem u Republici Srbiji koje su aktivne u pomenu lokalnim samoupravama), u pripremi koncepta predloga projekta za konkurs „Unapređenje životnih uslova interno raseljenih lica i povratnika/ca u procesu readmisije u Srbiji i podrška za održiv povratak na Kosovo“ (LOT 1, Unapređenje životnih uslova interno raseljenih lica i povratnika/ca u procesu readmisije u Srbiji).

Savetodavna podrška Tima podrazumeva davanje komentara i predloga za izmene i dopune pripremljenih koncepta predloga projekata, kao i usmeravanje projektnih ideja u cilju što etičasnijeg i delotvornijeg uticaja na krajnje korisnike/ce. Komentari Tima će doprineti jasnom formulisanju potreba u skladu sa prioriteta konkursa i u skladu sa strateškim okviru u ovoj oblasti na nacionalnom nivou.

Prijava se dostavlja najkasnije do 2.4.2017. Više informacija potražite [ovde](#).

Tekstovi novinara/ki koji su učestvovali u Treningu o rodno osetljivom i afirmativnom medijskom predstavljanju osetljivih grupa

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije realizovao je Trening o rodno osetljivom i afirmativnom medijskom predstavljanju osetljivih grupa za novinare i novinarku krajem prošle godine.

Učesnici/e treninga su uz podršku Tima za socijalno uključivanje i njegovih saradnica napisali tekstove u kojima su istaknuli izazovi sa kojima se suočavaju pripadnici/e osetljivih grupa, ali i pozitivni primeri o njihovim dostignućima, solidarnosti i kreativnosti.

Sa velikim zadovoljstvom, u nedelji solidarnosti naroda i borbe protiv rasizma i rasne diskriminacije, predstavljamo tekstove o položaju različitih osetljivih grupa.

Prezentacija prvih nalaza istraživanja sa konkursa „Kreiranje obrazovnih politika na osnovu podataka i rezultata istraživanja“

Sektor za razvoj i visoko obrazovanje Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja organizovao je skup zaposlenih u Ministarstvu sa istraživačima sa konkursa *Kreiranje obrazovnih politika na osnovu podataka i rezultata istraživanja*, na kom su prezentovani prvi nalazi istraživanja.

Ovaj konkurs realizovan je u saradnji Ministarstva i Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije, u okviru *Programa za kreiranje obrazovnih politika na osnovu podataka i rezultata istraživanja*.

U okviru konkursa odabrano je pet tema, trenutno aktuelnih u obrazovanju u Republici Srbiji, a u fokusu analiza su podaci koje prikuplja Ministarstvo. Istraživanja su započeta u avgustu prošle godine, a prvi izveštaji očekuju se krajem aprila. Rezultati istraživanja biće predstavljani široj javnosti.

Održan trening o primeni tehničkih standarda pristupačnosti za Kancelariju za upravljanje javnim ulaganjima

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije je 27. marta 2017. godine organizovao trening za inženjere i arhitekte angažovane u Kancelariji za javna ulaganja, na temu primene međunarodnih i domaćih tehničkih standarda pristupačnosti.

Kancelarija za upravljanje javnim ulaganjima je telo Vlade Republike Srbije zaduženo za upravljanje projektima obnovne i pružanja pomoći nakon elementarnih i drugih nepogoda, a pre svega projektima obnove više hiljada predškolskih, školskih, zdravstvenih, kao i ustanova socijalne zaštite. Aktivnosti koje Kancelarija realizuje imaju značajnu društvenu vrednost, te je trening doprineo produbljivanju znanja iz oblasti pristupačnosti.

AKTUELNI KONKURSI

- [Ambasada Poljske u Beogradu: Otvoren konkurs „Mali grantovi 2017“ \(rok: 3.4.2017.\)](#)

- [Evropsko takmičenje socijalnih inovacija za 2017. godinu \(rok: 7.4.2017.\)](#)

- [Caritas Srbije: Poziv za predloge projekata za organizacije civilnog društva \(rok: 8.4.2017.\)](#)

- [Konkurs za projekte unapređenja uslova života IRL i povratnika iz postupka readmisije u Srbiji i podrške održivom povratku na Kosovo* \(rok: 18.4.2017.\)](#)

- [Poziv za dodelu grantova OCD koje pružaju podršku migrantima \(rok: 21.4.2017.\)](#)

- [Godišnja nagrade za žensku kreativnost u ruralnom razvoju za 2017. godinu \(rok: 30.4.2017.\)](#)

- [Takmičenje za najbolju ideju u oblasti promocije preduzetništva – EEPA \(rok: 10.6.2017.\)](#)

Vesti o aktuelnim konkursima možete redovno pratiti na sajtu:

<http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/konkursi>

PROČITAJTE I...

- [Održana konferencija „Iskustva kreiranja javnih politika zasnovanih na podacima i činjenicama“](#)

- [Objavljeni rezultati istraživanja o zadovoljstvu građana radom lokalnih i državnih institucija](#)

- [Formirana mreža za podršku LGBT osobama u Subotici](#)

- [Objavljena publikacija „Davanje za opšte dobro u Srbiji“](#)

- [EU objavila dobitnike Nagrade za integraciju Roma na Zapadnom Balkanu i u Turskoj](#)

- [Mladenovac formirao Mobilni tim za inkluziju Roma](#)

- [Izveštaj „Svetska sramota – globalna epidemija silovanja: Kako zakoni u svetu ne uspevaju da zaštite žene i devojice od seksualnog nasilja“](#)

- [Raspisan konkurs za Filmski festival „Uхвати sa mnom ovaj dan/Uхвати film“ \(rok: 15.6.2017.\)](#)

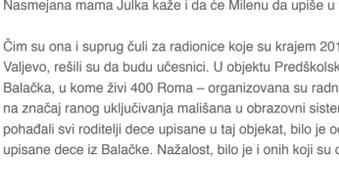
- [Održana besplatna radionica programiranja za žene i devojke](#)

Vesti o socijalnom uključivanju i smanjenju siromaštva možete redovno pratiti na sajtu:

www.socijalnoukljucivanje.gov.rs

BLOG O SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU

TAFILJ DUBOVA: Kad stane zvuk

Odrastao sam na Kosovu. Sestra i ja smo kao mali ostali bez majke i živeli smo sa bakom i dekom. Dok su druga deca išla u školu, moja sestra i ja smo morali da radimo. Sestra je pomagala baki oko kućnih poslova, a ja sam se brinuo o kravama. Slušao sam drugu decu kako pričaju o njihovim doživljajima iz škole, o stvarima koje uče. Želeo sam da idem u školu, ali nisam mogao. Osećao sam se bespomoćno. U porodici nisam imao nekoga kome bih mogao da se poverim.

Jednog dana sam otišao od predstavnika Roma koji je bio zadužen za upis dece u školu, obezbeđivanje pribora, knjiga i sl. Ispričao sam mu svoju situaciju. On mi je pomogao da se upišem u školu, iako se deca bunio. Kasnije sam pomogao i mojoj sestri da se upiše. Zajedno smo završili prva četiri razreda.

Nikada neću zaboraviti neprijatan događaj koji nam se desio uče u prvom razredu. Naša učiteljica je došla jednog jutra u školu i obavestila sve učenike da joj je neko iz odeljenja prethodnog dana ukrao 500 dinara iz novčanika. Na velikom odmoru došla je u odeljenje njena koleginica. Objasnila nam je da će pronaći lopova tako što će ići od učenika i ispuštati poseban zvuk u kojima. Učenik kod kojeg zvuk bude stao je lopov. Zvuk je prestao da se čuje kada je došla do klupe u kojoj smo sedeli moja sestra i ja. Sećam se koliko me je bilo sramota. Iako moja sestra i ja nismo ukrali taj novac, želeo sam da pobeegnem iz učionice. Osećao sam se bespomoćno i uplašeno. Pokušao sam, ali nisam mogao da objasnim da nismo krivi.

Deca iz odeljenja su nas zvali "CIGANI KOJI KRADU PARE I ZLATO". O krađi se uskoro pročulo po celoj školi. Svi su nas zvali „Cigani koji krađu pare i zlato“ i niko od dece u školi nije htio da se druži sa nama. Bilo nam je jako teško, ali nismo želeli da odustanemo. (...)

U Beograd sam došao 2008. godine. Nisam mogao da upišem redovnu školu, nego večernju školu „Branko Pešić“. Za šest meseci sam završio još četiri razreda i uspeo da konačno završim osnovnu školu. Nakon toga sam upisao srednju školu „Petar Leković“ gde sam bio dak generacije. Takođe, osnovno sam završio dva smera u Ugostiteljsko-turističkoj školi: Kuvar i Kulinarski tehničar. Tokom srednje škole pomogao sam deci pri fakultet. Shvatio sam da volim da radim sa decom i da me to nije ispunjava i zbog toga sam upisao Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. Želim da se što više obrazujem kako bih mogao da nastavim da pomažem deci iz osetljivih grupa i obezbedim im što kvalitetniju podršku. Želim da im ispričam svoju priču i dam im nadu da mogu da uspeju.

Tekst u celini možete pročitati na [Blogu o socijalnom uključivanju](#).

Druge tekstove naših blogera i blogerki možete pročitati na www.socijalnoukljucivanje.gov.rs/blog/

USPEŠNI PRIMERI

Vrtići su važni – naša deca moraju da budu bolja od nas

U Valjevu je krajem 2016. godine sproveden pilot-projekat u okviru koga su organizovane radionice za roditelje dece uzrasta od 3 do 5 godina iz romskog naselja Balačka, kako bi se odlučili da u što ranijem uzrastu uključuju decu u sistem obrazovanja.

Milena ima 18 meseci i najmlađe je dete mame Julke, kako po nadimku svi znaju mladu i uvek nasmejanu Guler Šerifosku. Ona je jedna od žiteljki romskog naselja Balačka u blizini Valjeva. Osim Milene, Julka ima starijeg sina Aleksu (6) i kćerku Anđelu (4). Od prošle jeseni njih dvoje pohađaju vrtić, svako u svojoj starosnoj grupi, i vreme od 08:00 do 11:30 svakog dana provode u objektu koji se nalazi pri OŠ „Prota Mateja Nenadović“ u Brankovini, 7 km daleko od Balačke.

Nasmejana mama Julka kaže i da će Milenu da upiše u vrtić čim napuni tri godine.

Čim su ona i suprug čuli za radionice koje su krajem 2016. godine organizovali Društvo „Rom“ i Grad Valjevo, rekli su da budu učesnici. U objektu Predškolske ustanove „Milica Nožića“ – najbližem naselju Balačka, u koje živi 400 Roma – organizovana su radna izdavanja, kako bi se mladim roditeljima ukazalo na značaj ranog uključivanja mališana u obrazovni sistem. Na svakoj od dvadesetak radionica koje su pohađali svi roditelji dece upisane u taj objekat, bilo je od 12 do 15 romskih roditelja. Rezultat je šestoro upisane dece iz Balačke. Nažalost, bilo je i onih koji su odustali. (...)

Prema rečima Dejana Marinikovića, predsednika Udruženja „Rom“ i opštinskog koordinatera za romska pitanja, novac za projekat je izdvojen iz Lokalnog akcionog plana za decu. (...) Veroljub Tešić, pedagoški asistent, kaže da kada se dete uključi u obrazovni sistem u ranijem uzrastu, kasnije lakše prelazi stepenice na putu sticanja znanja. (...) Ovu tvrdnju potkrepljuje vaspitačica Jasmina. Ona kaže da je, po rezultatima, devojčica iz romske porodice jedna od najboljih u predškolskoj grupi, a da deca međusobno biraju drugare za igranje ne prema tome ko dolazi iz koje porodice, već šta je kome omiljena igra. (...)

Mama Julka se nada da će njeni naslednici završiti bar srednju školu.

– Ja imam osnovnu školu. Dragan je išao u četiri razreda, pa je sad, kao odrastao, u večernjoj školi završio svih osam. Naša deca moraju da budu bolja od nas. Jedino tako će moći da se zaposle i da žive bolje nego mi.

Tekst u celini možete pročitati [ovde](#).

Više uspešnih priča možete pogledati na socijalnoukljucivanje.gov.rs

Ovaj bilten primajte jer se Vaša adresa nalazi na mejling listi Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Ukoliko želite da se odjavite sa liste, kliknite [OVDE](#).

Vlada Republike Srbije
Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva
Vlajkovićevo 10, 11000 Beograd, Srbija

E-mail sipru@gov.rs

Telefoni +381 11 311 4605, +381 11 311 4798, +381 11 213 7915